

Euro saabumisest töösuhetesse

Kaia Taal
tööinspektor-jurist

2011. aasta 1. jaanuaril kell 00.00 toimub Eesti majandusarvestuses ja lepingulistes suhetes üleminek Euroopa Liidu ühisrahale eurole. Mis toimub sellega seoses töölepingulistes suhetes?

Euro kasutuselevõtt tingib enamuse töölepingute ja arvestuste muutumise vajaduse, muuhulgas töötasu osas.

Töölepingut saab muuta vaid poolte kokkuleppel. Samuti ei muuda krooni käibelt kõrvaldamine iseenesest töölepingu ühtki tingimust, ei vabasta ühegi töölepingu kohase kohustuse täitmisest ega anna poolele õigust lepingut ühepoolset muuta või lõpetada, kui just lepingu tingimustest või poolte kokkuleppel ei tulene teisiti (euro kasutusele võtmise seaduse § 5 lõige 3). Seega ei lõppe kohustus teha ega anda tööd asjaoluga, et kokkuleppel on töötasu või muud tasud muutmata seoses uue vääringu kasutusele võtmisega.

Kehtib õiguslik põhimõte, et uue vääringu kasutusele võtmine ei mõjuta

lepingute, sealhulgas töölepingute ja muude õiguslike vahendite järjepidevust. Nõukogu määruse (EÜ) nr 1103/97 kohaselt hõlmab mõiste "leping", mida kasutatakse õiguslike vahendite määramiseks, igat liiki lepinguid, hoolimata nende sõlmimise viisist.

Krooni ümberarvestamine euroks toimub euro- ja krooniühiku vahelise ümberarvestuskursi alusel (1 euro = 15,6466 krooni). Tulem ümardatakse ühe sendi täpsusega kolmanda koha alusel pärast koma. Kui kolmandal kohal pärast koma olev arv on 0–4, jäetakse teisel kohal pärast koma olev number muutmata. Kui kolmandal kohal pärast koma olev number on 5–9, ümardatakse teisel kohal olev number ühe võrra ülespoole.

Näitena – kui seni on kokkulepe olnud töötasus 6500 krooni kuus, siis ümberarvestatuna eurodeks on summa 415,4257, mis ümardatakse summast 415,425 ehk ühe sendi täpsusega kolmanda koha alusel pärast koma 415 euroks ja 43 sendiks. Kokkuleppel tohib uueks töötasuks

Alates 1. jaanuarist 2011 võetakse Eestis kasutusele euro.

Foto: Elmo Riig/Sakala/Scanpix

saada ka 416 eurot. Kindlasti ei tohi aga ümardada töötasu suurust töötaja kahjuks ehk 415 euroks – ka siis kui nõnda kokku lepitakse. Sellekohane säte töötaja kahjuks kõrvalekalduva kokkuleppe tühisusest tuleneb töölepingu seaduse §-ist 2.

Seoses vääringu muutumisega, muutub töötasu alammäär ja teised, sealhulgas töösuhetega seotud ning seni kroonides väljendatud, summad.

Töötasu tohib alates aasta algusest veel 14 kalendripäeva jooksul maksta sularahas ka kroonides, kuivõrd kroonis vääringustatud pangatähed ja mündid säilitavad selleks ajaks seadusliku maksevahendi staatuse. Oluline on jälgida vastavasisulist võimalikku poolte kokkulepet. Kui enne jaanuari on kokku lepitud, et uuest aastast toimub töötasu maksmine vaid eurodes, siis seda peab ka järgima. Pangaülekandeid teostatakse alates 1. jaanuarist juba eurodes ning siinkohal sarnast probleemi ei teki.

Kui pärast paralleelkäibe perioodi lõppu viidatakse õigusaktides kroonile,

tõlgendatakse neid viiteid kui viiteid eurole ümberarvestuskursi kohaselt ja saadud tulem ümardatakse vastavalt kehtestatud korrale.

Kui 2011. aasta esimeses pooles tekib vajadus arvestada töötaja keskmist töötasu, mis leitakse eelneval kuuel kuul teenitud töötasudest ning perioodis on arvestatud töötasusid kroonides või nii kroonides kui eurodes, siis tuleb vastavalt seadusele arvestada kroonid ümber eurodeks ning kogu edasine arvutuskäik jätkata eurodes.

Kui poolte vahel tekib siiski töölepingu alusel eraõiguslik vaidlus – näiteks töötasu muutmisel töölepingus või töötasu arvestustes on ümardamine toimunud töötaja kahjuks – on tekkinud individuaalne töövaidlus ja pooltel on võimalus pöörduda nõudega töötaja töökohajärgse töövaidlusorgani poole. Nõude esitamise üldine tähtaeg on neli kuud, saamata töötasu nõudel aga kolm aastat.

Kuidas arvutada töötasu kroonidest eurodesse?

*Urve Stroom
tööinspektor-jurist*

Ümberarvestused tuleb teha kursiga 1 euro = 15,6466 krooni ning summad tuleb ümardada 1 eurosendi täpsusega.

Kui soovite arvestada eurodesse kehtivat miinimumtasu, milleks on 4350 krooni, tuleb teha jagamistehe: $4350 : 15,6466 = 278,01567$ eurot. Seejärel tuleb saadud summa arvestada 1 eurosendi täpsuseks, võttes arvesse vaid kolmandat komakohta - 278,01567. Kui kolmas koht pärast koma on 4 või väiksem number, ümardatakse ümberarvestatud väärtus allapoole, Kui kolmas koht pärast koma on 5 või suurem number, ümardatakse ümberarvestatud väärtus ülespoole. Seega ümardamine 1 sendi täpsuseni oleks selle näite korral 278,02 eurot.

Samasugune tehe tuleb teha lähtudes minimaalsest tunnitasust 27 krooni: $27 : 15,6466 = 1,72561$ eurot. 1 eurosendi täpsusena tuleks minimaalseks tunnitasuks alates 01.01.2011 1,73 eurot.

Kehtivad reeglid ümardamise kohta on ühesugused nii era- kui riiklikus sektoris. Kui arvuti klaviatuurilt ei leia euro tähist (€) saab selle, kui vajutada samaaegselt klahve AltGr ja 5.

Eurole ülemineku kohta saab lisainfot Euroveebist: <http://euro.eesti.ee/>.